

Комисия за регулиране на съобщенията	
Вх. №	12-01-2268
Дата:	30. 08. 07

ДО

Г-Н ГЕОРГИ АЛЕКСАНДРОВ
ПРЕДСЕДЕТЕЛ НА
КОМИСИЯТА ЗА РЕГУЛИРАНЕ
НА СЪОБЩЕНИЯТА
УЛ. „ГУРКО“ № 6
1000, ГР. СОФИЯ

Относно: Проект на Тарифа за таксите, които се събират от Комисията за регулиране на съобщенията по Закона за електронните съобщения, прием с Решение № 1075/26.07.2007 г. на Комисията за регулиране на съобщенията

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН АЛЕКСАНДРОВ,

Във връзка с публикуван на Интернет страницата на Комисията за регулиране на съобщенията (КРС) на 31.07.2007 г. проект на Тарифа за таксите, които се събират от КРС по Закона за електронните съобщения (Проекта), поставен на обществено обсъждане, моля да вземете предвид следното наше становище:

I. Изготвяне на мотиви към Проекта.

Проектът е от категорията на нормативните административни актове и като такъв следва да бъде съобразен с изискванията на Административно-процесуалния кодекс (АПК), Закона за нормативните актове (ЗНА) и Закона за електронните съобщения (ЗЕС).

Към Проекта следва да има мотиви за издаването му, както и да се мотивира многоократното увеличение на някои от таксите, както и какво налага намаляването на други такси.

Следва да бъде споделено, че Проектът е нормативен административен акт по смисъла на чл. 75, ал. 1 от АПК. Същият се издава по прилагане на закон - ЗЕС, както определя чл. 75, ал. 2 от АПК. Проектът безспорно отговаря на изискванията и на ал. 3 на чл. 75 от АПК и не на последно място, Проектът се приема на изричното правно основание на чл. 147, ал. 1 от ЗЕС, което е и задължителното правило на чл. 75, ал. 4 от АПК.

На основание чл. 80 от АПК, субсидиарно приложение към неуредените в гл. V, раздел III въпроси намират разпоредбите на ЗНА. Следва да се сподели, че новата разпоредба на чл. 26, ал. 2 от ЗНА (макар с отложеното действие от 01.01.2008 г.), предвижда преди внасянето на проект за нормативен акт за издаване или приемане от компетентен орган, проектът да се представи на Интернет страницата на съответната изготвила го институция, ведно с мотивите по приемането му, за да могат заинтересованите граждани и организации да вземат становище по него.

Горната разпоредба, макар и все още недействащо право, е в абсолютен синхрон и с разпоредбата на чл. 36, ал. 1 от ЗЕС, която отново предвижда, че при изготвяне на проект на нормативен административен акт, КРС задължително

проводява обществено обсъждане като публикува съобщение за изготвянето и мотивите за изготвянето му в национален ежедневник и на своята Интернет страница. На становище сме, че законодателят е имал предвид подробни мотиви за изготвянето на Проекта.

С други думи, КРС в качеството си на държавен орган със специална компетентност, комуто е делегирано да изготви проект на Тарифа за таксите, които се събират от КРС по ЗЕС, който проект е от категорията на нормативните административни актове, е длъжна подробно да мотивира защо в проекта е предложено събирането на определени такси, както и как е определен размерът им. Изрично следва да бъдат посочени и мотивите, обосновали повишение, съответно намаление на дадени такси.

II. Съобразяване на Проекта с разпоредбите на ЗЕС.

1. Определяне конкретния размер на административната такса за контрол.

Съгласно разпоредбите на ЗЕС средствата, които постъпват по бюджета на КРС се разходват за финансиране на дейността й, за осигуряване на капиталови разходи, за осигуряване на ефективен и действен контрол, за подобряване на материалната база, за квалификация и обучение. Следователно дейността на КРС и всички разходи свързани с нея се финансираят от бюджета на КРС, приходите по който са изцяло от административни такси и такси за ползване на ограничен ресурс по ЗЕС.

Съгласно изискването на чл. 52 от ЗЕС ежегодно до 30 май КРС следва да публикува на страницата си в Интернет проект за очакваните приходи по чл. 51 от ЗЕС с изключение на приходите от административна такса за контрол и за съответните разходи за осигуряване на дейността си за следващата година, който проект се предоставя и за съгласуване от министъра на финансите. Във връзка с изложеното в предходното изречение, по отношение на промулгационния период на ЗЕС следва да се сподели, че с изключение на изрично отложеното действие на отделни разпоредби, законът е в сила от 26.05.2007 г. По отношение на влизането в сила на нормативните актове не с прилагат общите правила за броенето на сроковете и те влизат в сила след изтичане на три дни от обнародването им, освен ако няма особени разпоредби на закона. С други думи, КРС е следвала да бъде готова и публикува на страницата си в Интернет проект на очакваните приходи и разходи до 30.05.2007 г., което не е направено. Не би могло за оправдание да послужи обстоятелството, че ЗЕС е влязъл в сила едва няколко дни преди крайния срок за публикуване на въпросния проект на страницата на КРС в Интернет. Текст с идентично съдържание се съдържаше и в разпоредбата на чл. 41 от ЗД (отм.), определящ същия срок като разпоредбата на чл. 52 от ЗЕС. В чл. 53, ал. 1 от ЗЕС е предвидено също така, че административна такса за контрол се събира само в случай, че прогнозните приходи за съответната година не покриват разходите на КРС. Конкретният размер на таксата за контрол се определя в зависимост от дефицита в прогнозния бюджет за следващата година и се дължи от предприятието през следващата календарна година. В тази връзка в чл. 53 ал. 2 от ЗЕС е предвидено също така, че КРС ежегодно предлага на Министерския съвет да приеме Тарифа за таксите, които се събират от 1 януари на следващата година.

От друга страна в чл. 139, ал. 1 от ЗЕС е предвидено, че размерът на административните такси, част от които е и административната такса за контрол, съответстват на административните разходи на Комисията за дейността й. С

разписването на посоченото правило в разпоредбите на чл. 53, ал. 1 и на чл. 139, ал. 1 от ЗЕС, законодателят е въвел заложеното в чл. 12 и 13 от Директивата за оправомощаването 2002/20/ЕС изискване административните такси да бъдат разходоориентирани и да покриват единствено разходите на регулаторните органи. В тази връзка българският законодател е предвидил в чл. 52 от ЗЕС задължение за Комисията ежегодно да публикува на страницата си в Интернет проект за приходите и разходите си, за да може да се осигури прозрачност във връзка със заплащаните от предприятията такси и да се прецени необходимостта от определяне на годишна лицензионна такса.

С оглед на гореизложеното считаме, че КРС не е спазила законово регламентираната процедура, като не е публикувала проект за очакваните приходи по чл. 51 от ЗЕС и съответните разходи за 2008 г., които да обосновават определянето на такса за контрол, още по-малко е обоснован и конкретният размер от 0,4 %, който е предложен в чл. 5, ал. 2 от Проекта. Комисията не е доказала наличието на предпоставките по чл. 53 от ЗЕС, чието наличие е необходимо за определяне на административната такса за контрол за 2008 г.

Едва при изпълнение на посочените по-горе законови изисквания и при наличие на доказана разлика между проекта за приходи и разходи за 2008 г., Комисията би могла да обоснове нуждата от събиране на административна такса за контрол и въз основа на това да предложи на Министерския съвет конкретен размер на тази такса за 2008 г., като преди това трябва да спази процедурата по обществено обсъждане на предложението.

Бихме искали също така да обърнем внимание, че по съществото си определянето на такса за контрол в ЗЕС противоречи на чл. 2, ал. 2 от Закона за държавните такси (ЗДТ). Съгласно тази разпоредба такси се дължат срещу извършване на услуга, действие (издаване на документ или предоставяне на услуга), изгодно за платеща. Задължението да се плати се поражда по волята на лицето, което желае да се ползва от дадената услуга. Контролът като ограничител на дейността на предприятие по хипотеза не може да представлява такова действие.¹ В тази връзка, доколкото възможността за определяне на конкретен размер на административна такса за контрол е законово регламентирана в ЗЕС, настояваме при определяне на конкретния ѝ размер да бъде спазена законовата процедура по определянето ѝ и по провеждане на процедура по обществено обсъждане.

При внимателен анализ и преглед на таксите, които се събират от други национални регулаторни органи на страни-членки на Европейския съюз, е видно стремежа в тези страни за ограничаване на финансовото бреме върху предприятията в сектора. Следва да се сподели, че такова ограничаване в разумни граници би стимулирало в по-голяма или в по-малка степен постигането на целите на закона и по-специално на тази по чл. 4, ал. 1, т. 1, б. „в“ от ЗЕС.

Като пример в тази насока следва да бъде изтъкнат унгарският регулаторен орган. Съгласно чл. 9, ал. 6 от унгарския Закон 100 от 2003 г. за електронните съобщения (<http://www.nhh.hu/dokumentum.php?cid=10617>), доставчиците на електронни съобщителни услуги ще бъдат задължени да плащат такса контрол, чиято цел е да покрият оперативните разходи на органа. Таксата ще бъде максимум

¹ Виж Решение № 9028/04.11.2004 г. на Върховния административен съд по адм. д. № 5294/ 2004г. и Решение № 10/ 2003г. на Конституционния съд по к.д. № 12/ 2003г.

0,35 % от чистата печалба на доставчика за предходната година. Изречение последно на посочената разпоредба казва, че размера на разглежданата такса контрол ще бъде постановена от Министъра в рамките на закона. Следва да бъде обърнато внимание, че в Унгария още през 2003 г. законодателят е преценил, че максималният размер не следва да бъде по-голям от 0,35 %, като е оставил свободата на националния регуляторен орган да предвиди размера на таксата в рамките на законовия максимум с постановление. Последното предполага мотивирано излагане на оперативните разходи, които ще бъдат направени от страна на органа – нещо, което липсва към настоящия момент към предложените такси в Проекта на КРС.

Не на последно място, следва да се приеме, че макар годишната такса за контрол и нейния максимален размер да са дефинирани в разпоредбата на чл. 141, ал. 1 от ЗЕС, същата се явява quasi второ данъчно облагане върху печалбата, което натоварва бюджета на всяко едно предприятие в страната и предприемането на стъпки от страна на КРС в насока на нейното редуциране до разумни граници би имало само положителен резултат върху сектора в неговата цялост.

2. Проектът следва да се съобрази и с разпоредбата на чл. 147, ал. 3 от ЗЕС, съгласно който таксите се определят в съответствие със следните принципи:

2.1. Пропорционалност – при сравнителния анализ на предложените размери на таксите за издаване на отделните видове разрешения за ползване на индивидуално определен ресурс, както и на самите годишни такси за ползване на един и същ ограничен ресурс, бил той радиочестотен спектър или номера, се забелязва драстична непропорционалност в определянето на новите размери на такси, в сравнение с едни и същи такси в действащата в момента Тарифа за таксите, които се събират от КРС по Закона за далекосъобщенията (ЗД – отм.);

2.2. Насърчаване на конкуренцията и на предоставянето на нови услуги – драстичното увеличаване на такси за издаване на редица видове разрешения за ползване на ограничен ресурс, както и на годишните такси за ползването му по никакъв начин не ще доведе до засилване на конкуренцията и предоставяне на нови услуги. Напротив, би имало обратен ефект, при който някои предприятия биха ограничили спектъра от предлагани услуги;

2.3. Задоволяване на интересите на потребителите от качествени електронни съобщителни мрежи и/или услуги – повишаването на таксите за ползване на ограничен ресурс ще доведе до намаляване на предвидените инвестиции за модернизация и развитие на предоставяните мрежи и от там – на предоставяните услуги, което не е в интерес на потребителите и няма да доведе до предоставяне на по-качествени мрежи и услуги в интерес на потребителите. Последното е вярно, тъй като увеличаването на таксите означава „изваждането“ на тези средства от инвестиционните планове на предприятията в средносрочен план и намаляване или ограничаване на възможностите за модернизация и развитие на предоставяните мрежи и от там – на предоставяните услуги.

III. Съобразяване на проекта с другите актове, които се приемат от КРС.

Проектът трябва да бъде в съответствие със Списъка за видовете дейности по чл. 72, ал. 1 от ЗЕС (Списъка). Тъй като Списъкът още не е приет, следва да се изчака окончателния му вариант и след това КРС да съобрази Проекта със Списъка, запшто в момента в Проекта са предвидени такси за технологии и мрежи, които не са

включени в Списъка, в Регулаторната политика за спектъра и в Секторната политика. Пример за такава технология е CDMA-PAMR.

IV. В Проекта е допуснат съществен пропуск, като не е предвидена такса за ползване на ограничен ресурс – номера за електронните съобщителни мрежи от неподвижната радиослужба от вида „точка към много точки“ с национално покритие.

Считаме, че разпоредбата на чл. 8 от Проекта не съдържа определяне на размера на таксите, които ще се дължат от предприятието, осъществяващи обществени телефонни услуги, посредством електронна съобщителна мрежа от неподвижната радиослужба от вида „точка към много точки“ с национално покритие. На становище сме, че този пропуск следва да бъде своевременно отстранен и посочените такси за ползване на номера от ННП от разглежданите електронни съобщителни мрежи въведени на подходящо място в разпоредбата на чл. 8, ал. 1 от Проекта.

Мотиви: Съгласно действащата Наредба № 16/13.10.2004 г. за правилата за разпределение и процедурите по предоставяне за ползване, резервиране и отнемане на номера, адреси и имена (Наредба № 16 – Обн. ДВ бр. 95/2004 г., изм. и доп. ДВ бр. 100/2006 г., приложима на основание § 34, ал. 2 от Преходните и заключителни разпоредби на ЗЕС), структурата на национално значимия номер за цифровите мобилни далекосъобщителни клетъчни мрежи и за далекосъобщителни мрежи от неподвижната радиослужба от вида „точка към много точки“ с национално покритие е с не повече от 9 цифри (чл. 9, ал. 1, т. 2, б. „а“ от Наредба № 16). Чл. 28, ал. 1, т. 2 от Наредба № 16 предвижда за цифровите мобилни клетъчни мрежи да се предоставя блок от 10 000 000 национално значими номера с определен от КРС национален код за достъп до цифровата мобилна клетъчна мрежа. Същевременно, чл. 28, ал. 1, т. 4 от Наредба № 16 предвижда за другите мрежи с негографска номерация и национално покритие да се предоставят блокове от 1 000 000 или 100 000 или 10 000 национално значими номера с определен от КРС национален код за достъп до мрежата. От сравнението е видно, че Наредба № 16 не предвижда възможност за предоставяне на 10 000 000 блок от национално значими номера по отношение на мрежите с негографска номерация и национално покритие, а само блокове от 1 000 000 или 100 000 или 10 000 национално значими номера. От последното може да бъде направен обоснован правен извод, че в чл. 8 от Проекта не се предвиждат годишни такси за ползване на индивидуално определения ограничен ресурс – номера, по отношение на електронните съобщителни мрежи от неподвижната радиослужба от вида „точка към много точки“ с национално покритие, които използват негографски национално значими номера.

V. Увеличение на размера на таксите за ограничен ресурс – номера.

1. По чл. 8, ал. 1 от Проекта – прави впечатление съществения процент увеличение на годишните такси, дължими към КРС за ползване на индивидуално определен ограничен ресурс – номера и адреси за осъществяване на електронни съобщения.

При сравнение на Проекта с действащата към момента Тарифа за таксите, които се събират от КРС по ЗД (отм.) е видно, че предвижданото увеличение е, както следва:

1.1. За един национално значим номер с 8-цифрена дължина – увеличение от 40 % за номер;

1.2. За предоставен блок от 10 000 000 национално значими номера с 9-цифрена дължина – увеличение от 40 % за номер;

1.3. За номер след код „700” – увеличение с 500% за номер;

1.4. За номер след код „800” – увеличение с 200 % за номер;

1.5. За номер след код „90” – увеличение със 150 % за номер;

1.6. За национално значим номер за достъп до Интернет за номер с формат 13АХ - увеличение с 12 %;

1.7. За код за достъп до телефонни справочни услуги (телефонен указател) 118 ХУ - увеличение с 50 %;

1.8. За код за избор на оператор (достъп до мрежа) – увеличение с 40 %;

Предлагаме размера на годишните такси за ползване на ограничен ресурс – номера и адреси за осъществяване на електронни съобщения да не бъде променян в насока на неговото повишаване.

Мотиви: Считаме, че предлаганото увеличение на таксите за ползване на посочения ограничен ресурс не е мотивирано и е лишено от икономическа и социална логика. Безспорно е, че увеличение на таксите за номера и адреси ще се отрази на крайния потребител по негативен начин, тъй като размера на тези такси следва да бъде калкулиран в цените на дребно. В силно конкурентна среда, каквато е тази на телекомуникационния пазар, всяко предприятие се стреми да предлага все по-атрактивни цени и услуги, за да привлече клиенти при себе си. Последната тенденция е правилна и полезна за всички участници на пазара. Предвижданото увеличение ще доведе до това, че с оглед предлагане на конкурентни цени на дребно, допълнителният размер от увеличението на таксите следва да бъде „изведен“ от инвестиционния пакет за развитие и модернизация на съответния вид мрежа, който всяко предприятие прави в средносрочен план.

Като цяло в Проекта, поставен на обществено обсъждане и в Решението по приемането му, липсва мотивировка досежно обстоятелствата довели до завишаване на тези такси. На становище сме, че би следвало предлаганото увеличение да бъде съпроводено с мотивировка от страна на разработващия Проекта държавен орган.

Предвиденото увеличение е в нарушение и на принципите, съгласно които следва да се определят таксите, така както са разписани в чл. 147, ал. 3 от ЗЕС.

2. Приветстваме извършената промяна в размера на отстъпките по отношение на аналоговите фиксирани телефонни мрежи, при които не е достигната максималната дължина на национално значимия номер – чл. 8, ал. 2 от Проекта. На становище сме, че предвижданото намаляване на отстъпката от такси, в конкретния случай, ще доведе до стимулиране на все по-масовата цифровизация във фиксираните телефонни мрежи.

VI. Увеличение на размера на еднократната административна такса при предоставяне на допълнителен радиочестотен спектър (РЧС) на предприятия с разрешения за осъществяване на електронни съобщения чрез обществени мобилни наземни мрежи по стандарт UMTS.

Считаме, че не следва да се извърши предвижданото увеличение от 15 % на таксата по чл. 4, ал. 1, т. 6 от Проекта, като размерът на таксата следва да остане

такъв, какъвто е към момента в чл. 5, т. 6 от действащата Тарифа за таксите, които се събират от КРС по ЗД (отм.).

Мотиви: При систематичното съпоставяне на разпоредбите на чл. 4, ал. 1 от Проекта и чл. 5 от действащата Тарифа се установява запазване на размерите на таксите за допълнително предоставяне на индивидуално определен ресурс – РЧС по отношение на другите мобилни стандарти, с изключение на таксата по стандарт UMTS, при която е налице увеличение с 15 %. За нас остава неясно кое е мотивирало КРС да направи предложеното увеличение, съпоставяйки го със запазването на размерите на таксите за ползване на ограничения ресурс по другите приложими стандарти в ал. 1 на чл. 4 от Проекта. На още по-силно основание, считаме че размерът на разглежданата такса не следва да бъде променян в насока на увеличаването ѝ по икономически съображения, защото това в крайна сметка ще ограничи развитието на UMTS мрежите и ще се отрази на цените на дребно на предприятията, предоставящи обществени електронни съобщителни услуги по стандарт UMTS, което пък от своя страна ще ограничи в по-голяма или по-малка степен възможността за ефикасно и своевременно постигане на целите по чл. 4, ал. 1, т. 1, б. „а“ и „в“ и т. 2, б. „б“ от ЗЕС.

Следва да се отчете и че през 2005 г. КРС издаде 3 броя индивидуални лицензии за UMTS. „Мобилтел“ ЕАД плати 78 млн. лева, от които 54 600 000 лв. са приведени в републиканския бюджет, а другите 2 индивидуални лицензии бяха издадени общо за 84 млн. лв.

С оглед на това, считаме за необосновано предвиденото увеличение на размера на разглежданите такси. Дори и да са необходими финансови средства за освобождаване на допълнителен радиочестотен спектър за UMTS, то в резултат на проведената тръжна процедура са постъпили достатъчно средства, като предложеното увеличение се явява необосновано.

Не на последно място, аргументи в подкрепа на горните мотиви откриваме и в разпоредбата на т. 2.2. от Регулаторна политика за управление на разпределения за гражданска нужда радиочестотен спектър (Обн., ДВ бр. 53/2005 г.)

„2.2. Такси за ползване на ограничен ресурс - радиочестотен спектър.“

Формирането на таксите за ползване на ограничения ресурс – радиочестотен спектър е един от съществените регуляторни лостове за управление на спектъра. Таксите за ограничен ресурс осигуряват предпоставки за ефективното му използване, развитието на конкуренцията и предоставянето на нови услуги.

В тази връзка, високите такси водят до намаляване на използването на честотен ресурс, редуциране на част от техническите възможности на съобщителните и информационни услуги, а като следствие и до възможно понижаване на качеството им и сравнително висока цена на услугите, предоставяни на крайните потребители.“

VII. Годишна такса за ползване на индивидуално определен ограничен ресурс – радиочестотен спектър за осъществяване на електронни съобщения чрез електронни съобщителни мрежи по стандарт UMTS.

Предлагаме определената в чл. 7, ал. 1, т. 2.4 от Проекта годишна такса за ползване на индивидуално определен ограничен ресурс за електронни съобщителни мрежи по стандарт UMTS да бъде намалена от 100 000 лв. на 90 000 лв.

Таксата за ползване на индивидуално определен ограничен ресурс – радиочестотен спектър за осъществяване на далекосъобщителна дейност чрез

обществени подвижни клетъчни мрежи по стандарт GSM 900 или 1 800 или CDMA-PAMR е в размер на 90 000 лв. за 1 MHz, като считаме че не е налице основание за определяне на по-висока такса за използване на радиочестотен спектър за предоставяне на UMTS услуги. При определяне на тази такса, Комисията следва да вземе предвид, че определянето на по-високи такси ще рефлектира върху цените на услугите и по този начин ще се препятства предоставянето на достъпни услуги за по-широк кръг потребители. Принципите, съгласно които следва да се определят таксите са определени в чл. 147, ал. 3 от ЗЕС, като сред тези принципи са и принципа за насырчаване на конкуренцията и предоставяне на нови услуги, както и задоволяване потребността на обществото от качествени услуги. За да се гарантира спазването на тези принципи, както и предвид високата първоначална тръжна цена заплатена от Мобилтел за издаването на UMTS лицензия от клас А, считаме че не са налице основания за събиране на по-висока годишна такса за използване на индивидуално определен ограничен ресурс за предоставяне на UMTS услуги в сравнение с таксата за използване на ограничен ресурс за предоставяне на GSM услуги. От друга страна при определяне на таксата, Комисията следва да отчете и инвестициите, които ще бъдат направени от предприятията за изграждане на UMTS мрежи и да отчетат необходимостта от определяне на приемливо ниво на възвръщаемост на вложения капитал, като се вземе предвид и поетия риск за изграждане на мрежата.

VIII. Увеличение на размера на еднократната административна такса за издаване на разрешение за ползване на индивидуално определен ограничен ресурс – радиочестотен спектър в обхват 3 GHz.

При сравнение на таксите по чл. 2, ал. 2, подт. 1.1. от Проекта с действащата към момента Тарифа за таксите, които се събират от КРС по ЗД (отм.) е видно, че предвижданото увеличение по зони е, както следва:

- I-ва зона: 8000 %;
- II-ра зона: 7273 %;
- III-та зона: 6522 %;
- IV-та зона: 3529 %;
- V-та зона: 3529 % и
- VI-та зона: 3750 %.

Предлагаме размера на първоначалните такси за издаване на разрешение за осъществяване на електронни съобщения в посочения обхват и вид електронна съобщителна мрежа да не бъде променян в насока на неговото повишаване.

Мотиви: Следва да бъде споделено, че наличния свободен ограничен ресурс за граждански нужди в разглеждания обхват от 3 GHz е зает изцяло от предприятията, притежаващи индивидуални лицензии за осъществяване на далекосъобщения чрез обществена далекосъобщителна мрежа от вида „точка към много точки“ с национално покритие, вследствие на проведен от КРС търг.

На основание § 9, ал. 3 от Преходните и заключителните разпоредби на ЗЕС на предприятията, притежаващи разглежданите индивидуални лицензии, следва да бъдат издадени разрешения за осъществяване на дейността по реда на служебното начало.

С оглед изложеното по-горе считаме, че не е налице фактическа и правна обосновка на направеното предложение за увеличение на таксите за издаване на разрешение. Нещо повече, считаме че проблемът следва да бъде разгледан и от

друг ъгъл – чл. 2, ал. 5 от Проекта предвижда за издаването на временни разрешения за ползване на ограничения ресурс, да се събира еднократна административна такса в зависимост от вида мрежа, съгласно ал. 1 и 2 (на чл. 2). Последното означава, че предприятие, което би поискало издаване на временно разрешение за ползване на ограничен ресурс в обхвата 3 GHz (при разглеждана хипотеза на наличен такъв), би заплатило такса равна на тази, която би платило предприятието, което ще осъществява съобщения в рамките на 20 години (по аргумент от чл. 71 от ЗЕС). Следва да бъде отбелаяно, че разпоредбата на чл. 146, ал. 1, т. 1 от ЗЕС не навежда на идеята, че задължително размерът на еднократната такса трябва да е равен на този за издаване на постоянно разрешение, а по наше мнение законодателят оставя този въпрос в оперативната самостоятелност на КРС, доколкото размерът на тази такса ще бъде определен в бъдещата Тарифа, приета от Министерския съвет по предложение на КРС. Доколкото тази такса е административна такса по смисъла на чл. 139 от ЗЕС, същата следва да бъде съобразена с административните разходи на комисията.

На становище сме, че ако определянето на подобен размер на еднократната такса за издаване на разрешение остане да съществува в бъдещата Тарифа за таксите, които се събират от КРС по ЗЕС, това ще доведе след себе си до оттегляне от страна на предприятията или най-малкото ограничаване на ползването на правната възможност за подаване на искания за издаване на временни разрешения.

IX. По чл. 2, ал. 3, чл. 4, ал. 1, т. 2 и чл. 7, ал. 1, подт. 2.2. от Проекта – считаме, че следва да отпадне CDMA-PAMR стандарта и таксите свързани с издаване на разрешение за предоставяне на услуги посредством него и ползване на ограничен ресурс - радиочестотен спектър.

Мотиви: Разглежданият стандарт CDMA – PAMR не е включен в регуляторната и секторните политики, поради което включването му в разглеждания Проект, следва да се разглежда като действие *contra lege* по аргумент за по-силното основание от чл. 7 и чл. 8 във връзка с чл. 21, ал. 3 от ЗЕС.

Използването на електронни съобщителни мрежи, работещи по CDMA – PAMR стандарт не е уредено в действащата законарама. С оглед на това, считаме за недопустимо в Тарифата за таксите да се прави опит за въвеждането на този стандарт, като това със сигурност излиза извън правомощията на КРС. Въвеждането на посочения стандарт не е предвидено в нито един от документите, които КРС е призвана да спазва. Съгласно чл. 21, ал. 3 от ЗЕС, КРС изпълнява законовите, подзаконовите нормативни актове и общите административни актове в областта на електронните съобщения, политиката в електронните съобщения, политиката по планиране и разпределение на радиочестотния спектър и политиката по пощенските услуги. Предвидено е също така, че КРС управлява радиочестотния спектър за гражданска нужда, като изготвя и обнародва в "Държавен вестник" регуляторната политика за управлението му.

Съгласно чл. 11, ал. 3 от ЗЕС Националният план за разпределение на радиочестотния спектър го разпределя на радиочестоти, радиочестотни ленти и радиослужби за гражданска нужда, за нуждите на държавните органи и служби, свързани с националната сигурност, и за съвместно ползване между тях. От друга страна КРС има правомощия да управлява предоставения съгласно Националния план за разпределение на радиочестотния спектър, радиочестотен спектър за гражданска нужда. КРС няма правомощия обаче да изменя предвиденото в

Националния план за разпределение на радиочестотния спектър по радиослужби. Същевременно следва да се обърне внимание, че в горепосочените документи се предвижда предоставянето на индивидуално определен ограничен ресурс – радиочестотен спектър за PMR/PAMR мрежи, а не за въвеждането на CDMA – PAMR стандарт.

С оглед на гореизложеното считаме, че КРС няма правомощия и не би следвало да предлага в Проекта за Тарифа за таксите да бъде включвана такса за стандарт, който не е предвиден в Държавната политика по планиране и разпределение на радиочестотния спектър (Обн., ДВ, бр. 16/2006 г.), Регулаторната политика за управление на разпределения за граждански нужди радиочестотен спектър (Обн., ДВ, бр. 53/2005 г.) и в Националния план за разпределение на радиочестотния спектър на радиочестотни ленти и радиослужби.

X. По чл. 2, ал. 3, чл. 4, ал. 1, т. 5 и чл. 7, ал. 1, подт. 2.3. от Проекта – считаме, че в посочените разпоредби следва да отпадне GSM-R стандарта и таксите свързани с издаване на разрешение за предоставяне на услуги посредством него и ползване на ограничен ресурс - радиочестотен спектър.

Доколкото в посочените по-горе текстове от Проекта е предвидено използването на GSM-R стандарта за осъществяване на електронни съобщения чрез обществени мобилни наземни мрежи с национален обхват, считаме че предложението противоречи на закона и следва да отпадне.

В чл. 7, ал. 1, подт. 2.3 е предвиден размер на такса за ползване на индивидуално определен ограничен ресурс – радиочестотен спектър за обществени мобилни наземни мрежи по стандарт GSM-R в размер на 90 000 лв. за 1 MHz. От друга страна в Приложение № 1.2. от Проекта на технически изисквания за работата на мобилни наземни мрежи и съоръженията свързани с тях в ред 3, колона „Забележи“ е предвидено че GSM-R мрежи могат да се използват за обществени и за собствени нужди. Освен констатираното противоречие между двета проекта на КРС, следва да се отбележи, че предвижданата възможност за използване на GSM-R мрежи за предоставяне на услуги противоречи на действащата правна рамка.

GSM-R е технология, която се използва предимно за осъществяване на връзка между влака и железопътния контролен център. Доколкото посоченият стандарт е специализиран за железопътния транспорт, който е държавен монопол – БДЖ трябва да има възможност да осъществяват единствено електронни съобщения за собствени нужди, тъй като обществените електронни съобщения не са в сферата на дейност на предприятието. Предложението ни е в съответствие и с изготвената от КРС Регулаторна политика за управление на разпределения за граждански нужди радиочестотен спектър (Обн., ДВ, бр. 53/2005 г.), където е предвидено „радиочестотни ленти 876 - 880 MHz и 921 – 925MHz да бъдат определени за въвеждане и развитие на далекосъобщителни клетъчни мрежи за нуждите на ЖП транспорта GSM – R“. От самата формулировка, дадена от Комисията е видно, че стандартът е предвиден да се използва за електронни съобщителни мрежи за собствени нужди на ЖП транспорта, а не за предоставяне на обществени електронни съобщителни услуги, посредством обществени електронни съобщителни услуги.

XI. По чл. 4, ал. 2 от Проекта – предлагаме разпоредбата да бъде преразгледана в насока на определяне на размера на еднократната

административна такса за предоставяне на допълнителен ресурс на пропорционална основа, съотнесено към размера на еднократната административна такса за издаване на разрешение и остатъка от срока на разрешението.

Мотиви: Следва да бъде отбелязано, че разпоредбата на чл. 143, ал. 2 от ЗЕС не навежда на идеята, че задължително размерът на еднократната такса трябва да е равен на този за издаване на разрешение за съответния вид електронна съобщителна мрежа, а по наше мнение законодателят оставя този въпрос в оперативната самостоятелност на КРС, доколкото размерът на тази такса ще бъде определен в бъдещата Тарифа, приета от Министерския съвет по предложение на КРС.

Вярно е, че законодателят е предвидил размерът на разглежданата такса да бъде определян въз основа на един или повече от изчерпателно посочените критерии в чл. 143, ал. 3 от ЗЕС. Независимо от това считаме, че определянето на еднократните административни такси за предоставяне на допълнителен ресурс в размер на тези за първоначално издаване на разрешение за ползване на индивидуално определен ограничен ресурс е превратно тълкуване и прилагане на закона. Считаме, че би било законосъобразно и правилно тази такса да е пропорционална на поискания допълнителен ресурс съотнесено към първоначално предоставения с разрешението ресурс, определено въз основа на законовите критерии по чл. 143, ал. 3 от ЗЕС, както и с оставащия срок на разрешението.

XII. Други забележки

1. По чл. 2, ал. 4, т. 1 от Проекта – Считаме, че КРС следва да се мотивира кое налага драстичното намаление в еднократната административна такса за издаване на разрешение за ползване на индивидуално определен ограничен ресурс – номера за осъществяване на електронни съобщения чрез обществена електронна съобщителна мрежа за предоставяне на обществена телефонна услуга с национално покритие.

На становище сме, че следва с оглед изискването на чл. 147, ал. 3 т. 3 от ЗЕС, таксите да бъдат определяни така, че да стимулират конкуренцията. С други думи, не считаме, че е в интерес на конкуренцията да се намалява еднократната административна такса за издаване на разрешение, докато годишните такси за ползване на индивидуално определен ограничен ресурс – номера необосновано се увеличават многократно.

Не на последно място считаме, че КРС следва да мотивира и конкретизира какво следва да се разбира под „мрежи за предоставяне на обществена телефонна услуга с регионално покритие“.

2. По чл. 2, ал. 4, т. 2 от Проекта – допускаме, че съдържанието на формулировката цели да пресъздаде по нов начин (съобразно приложимия действащ закон) формулировката на „Далекосъобщителни мрежи за предоставяне на услугата достъп до гласова телефонна услуга чрез услугата избор на оператор“ по смисъла на ЗД (отм.). Следва да бъде споделено, че разпознаването на вида електронна съобщителна мрежа не е безспорно, поради което предлагаме същата да бъде предефинирана от страна на КРС, с оглед на това, че съдържанието ѝ е неясно, като се вземе предвид наложилото се вече понятие.

Мотиви: Разпоредбата на чл. 2, ал. 4 от Проекта предвижда еднократна такса за издаване на разрешения за ползване на индивидуално определен ограничен

ресурс – номера за осъществяване на електронни съобщения чрез обществена електронна съобщителна мрежа, като т. 2 доразвива разпоредбата по следния начин – „*Мрежи, достъпна до които се осъществява чрез номера от Националния номерационен план (НПП)*”, което е противопоставено на „*мрежите за предоставяне на обществена телефонна услуга с национално или регионално покритие*” по т. 1. Следва да бъде споделено, че и по отношение на мрежите, предоставящи обществена телефонна услуга, независимо от покритието, достъпът се осъществява посредством номера от НПП, както и обратното – мрежите, достъпът до които се осъществява посредством номера от НПП, каква друга услуга освен обществена телефонна биха могли да предоставят.

3. По чл. 3, ал. 2 от Проекта – формулировката в по-голямата си част преповтаря тази на чл. 3, ал. 2 от действащата Тарифа за таксите, които се събират от КРС по ЗД (отм.), с изключение на новия финал на изречението, който би следвало да отпадне и разпоредбата остане в досегашната си редакция (по смисъла на чл. 3, ал. 2 от действащата Тарифа).

Motivi: На становище сме, че гл. V, раздел V от ЗЕС не предвижда възможността началната тръжна цена при провеждане на търг за издаване на разрешение за ползване на индивидуално определен ограничен ресурс да се поставя в зависимост от срока за ползването на ресурса. Следователно не е налице валидно правно основание за поставянето на началната тръжна цена в зависимост от параметъра време за ползване на ресурса. Допълнителен аргумент в подкрепа на мотивите ни е и разпоредбата на чл. 142, ал. 2 от ЗЕС, съгласно която в тръжната цена се включва таксата по чл. 142, ал. 1 от ЗЕС – с други думи, окончателната тръжна цена включва последната такса, ведно със сумата, достигната в резултат от наддаването. Следва да се вземе предвид и че срока на разрешението се взема предвид при определяне на годишната такса за радиочестотен спектър.

Per argumentum a forciori от разпоредбата на чл. 71 от ЗЕС, където законодателят е предвидил максималния срок, за който могат да се издават разрешенията за ползване на индивидуално определен ограничен ресурс, възможността за определяне на началната тръжна цена в зависимост от срока за ползване на ограничения ресурс би следвало да се разглежда като такава *contra lege*. Вярно е, че законодателят е определил само максималния срок, за който може да бъде издадено разрешение за ползване на индивидуално определен ограничен ресурс, но също така е вярно и това, че по същия начин бе разрешен въпросът с времетраенето на индивидуалните лицензии в разпоредбата на чл. 60, ал. 1 от ЗД (отм.). Ноторно известно обстоятелство за нас е константната практика на КРС по повод тълкуването и прилагането на разпоредбата на чл. 60, ал. 1 от ЗД (отм.) в насока на издаване на индивидуалните лицензии в максималния допустим от закона срок. Ние се присъединяваме и подкрепяме последната константна практика като законосъобразна и правилна, с оглед на което считаме, че факторът време следва да отпадне от предложния текст на чл. 3, ал. 2 от Проекта.

4. По чл. 6, ал. 1, т. 1, подт. 2.5. от Проекта – считаме, че доколкото разглежданата такса касае само електронни съобщителни мрежи от подвижна радиослужба за собствени нужди, аналогови или цифрови, с национален обхват, от систематична гледна точка посочената такса следва да бъде преместена от графа 4-та – зона IV в графа 6-та – зона VI.

5. По чл. 8, ал. 1, т. 8 от Проекта – на становище сме, че следва да бъде извършена редакция в графа втора „За ползване на индивидуално определен ограничен ресурс“, като предлагаме следните формулировки:

1. „За код за избор на предприятие, предоставящо обществени телефонни услуги се събира годишна такса в размер.“ или

2. В случай, че съждението ни по т. 2 от настоящия раздел е вярно –

„За мрежи, достъпна до които се осъществява чрез номера от ННП се събира годишна такса в размер.“

Мотиви: В предложената от КРС редакция е останало понятието „избор на оператор“, с което по настоящем ЗЕС не борави.

6. По чл. 8, ал. 8 от Проекта, важи предложеното в предходната точка, при същите мотиви.

7. По чл. 9, т. 12 от Проекта – прави впечатление, че във всички подточки на разглежданата т. 12 увеличението на таксите за предоставяне на комплект конкурсни/тръжни книжа и документи за участие в конкурс/търг е с 150 % процента. На становище сме, че предлаганото увеличение е прекомерно голямо и следва да бъде редуцирано в разумни граници.

Мотиви: Съгласно чл. 96, ал. 1 и чл. 97 от ЗЕС конкурсните/тръжни книжа са приемат с решение на КРС. На основание чл. 28, ал. 1 от ЗЕС КРС в своята дейност се подпомага от администрация. От изложеното следва обосновано да се приеме, че съответните конкурсни/тръжни книжа ще бъдат разработени от експерти на КРС, представляващи част от специализираната ѝ администрация и ще се приемат от самата комисия.

Официалният процент на инфлацията в Република България, обявен от Националния статистически институт² към месец юли 2007 г. по отношение на същия период на миналата година (юли 2006 г.) е 8,4 %, а за първото полугодие на 2007 г. е 4,3 % - ergo, наблюдава се тенденция на стабилизиране на развитието на инфлацията, като не се отчитат прогнозни резултати за очаквано рязко и съществено увеличение на инфлационния процент до края на годината. Следва да се отбележи, че таксите по чл. 9 от Проекта са изключени от приложното поле на § 2 от Заключителната разпоредба на Проекта, ergo – ще влязат в сила от датата на влизане в сила на постановлението на Министерския съвет, с което следва да бъде приета Тарифата за таксите, които се събират от КРС по ЗЕС.

С други думи, за нас не е налице обоснован обективен критерий въз основа, на който би могло да се приеме, че евентуалните бъдещи разходи по подготовката и предоставянето на комплект конкурсни/тръжни книжа и документи от страна на КРС биха възлезли на себестойност 1 ½ пъти в повече, от себестойността им към настоящия момент.

8. По отношение на чл. 9, ал. 1, т. 14, графа втора от Проекта – считаме, че е допусната техническа грешка в резултат, на което е направена некоректна препратка към нормата на чл. 56 от ЗЕС, вместо коректната препратка към разпоредбата на чл. 54 от ЗЕС.

Мотиви: чл. 54 от ЗЕС дава правното основание за отправяне на писмено искане от заинтересовано предприятие и поставяне на началото на процедура по и

² Информацията е взета от страницата на НСИ в Интернет. Виж <http://www.nsi.bg/Statistika/SearchFrame.htm?query=%C8%ED%F4%EB%E0%F6%E8%FF&stpos=0&stype=AND>

решаване на спорове между предприятия, докато чл. 56 от ЗЕС определя формирането на специализирана комисия в КРС, нейния състав, срок за първоначална подготовка, установяване и отстраняване на непълноти и нередовности и т.н., което е последващ етап след като КРС е била сезирана с отправяне на искане за решаване на спор между предприятия. С оглед на последното, сме на становище, че в Проекта следва да се уточни освен това, че разглежданата такса се дължи само, когато е поискано даването на задължителни указания.

С уважение,

Пламен Петров
Изпълнителен директор на
„Мобилтел“ ЕАД

